

Warszawa, dnia 15.10.2019r.

Prof. Paweł Nowak
Prof. Zw. ASP w Warszawie

**Opinia dorobku artystycznego, dydaktycznego i organizacyjnego
Pana dr. hab. Macieja Kuraka, prof. ndzw. UAP, sporządzona w
związku z postępowaniem o nadanie tytułu sztuk plastycznych
wszczętym przed Radę Wydziału Grafiki i Komunikacji Wizualnej
Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.**

Dane biograficzne, edukacja i uzyskane stopnie naukowe.

Maciej Kurak urodził się 15 kwietnia 1972 roku w Poznaniu. Studiował na Wydziale Grafiki ASP w Poznaniu, uzyskał tam dyplom magistra w 1998 roku. W roku 2003 zdobył stopień doktora w macierzystej uczelni za rozprawę doktorską w postaci wystawy przedstawiającej cykl grafik oraz aneksu pisemnego o tytule „Granice”. W 2009 roku uzyskał na tej samej uczelni stopień doktora habilitowanego, na podstawie oceny dorobku artystycznego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. „Kontekstualizm”.

Przebieg pracy zawodowej.

Pan Maciej Kurak od dwudziestu jeden lat pracuje na macierzystej uczelni jakim jest dla niego Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu. Od 1988 do 2004 roku zajmował stanowisko asystenta w Pracowni Serigrafii na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Od 2004 do 2009 roku zajmował stanowisko adiunkta w Pracowni Serigrafii, na Wydziale Grafiki i Rzeźby na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Od 2011 roku zajmuje stanowisko profesora nadzwyczajnego na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu, a od 2009 roku samodzielnie prowadzi VI Pracownię Grafiki – Grafiki Cyfrowej na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Ponadto od 2010 roku współpracuje z Collegium Da Vinci w Poznaniu, prowadząc zajęcia z Działań i Struktur Wizualnych, a od 2014 roku prowadzi wykłady z Psychofizjologii widzenia, oparte na autorskim podręcznikowym opracowaniu e-learningowym.

Działalność dydaktyczna.

Profesor Kurak przedstawił w dokumentacji dorobek pracy pedagogicznej skupiający się od 2009 roku do dzisiaj. Wiąże się ona z działaniami w ramach VI Pracowni Grafiki – Grafiki Cyfrowej prowadzonymi na Wydziale Grafiki i Komunikacji Wizualnej w UAP. Pracownia ta jest szeroko rozpoznawalna i ciesząca się dużym uznaniem w środowisku graficznym w Polsce, przede wszystkim dzięki temu, że prace tam powstałe tworzone są w kontekście współczesnych problemów w oparciu o aktualne zagadnienia sztuki. Studenci wychodzący z owej pracowni przygotowani są do określenia swojej postawy artystycznej, swojego indywidualnego przekazu oraz szukaniem nowych, twórczych idei za pomocą szeroko pojętego medium jakim jest grafika. Pracownia znana jest także z perfekcji wykonania zamierzonego projektu. Świadczy to o profesjonalizmie i bardzo

dobrym przygotowaniu studentów pod względem technicznym. Efektem tego są coroczne wystawy pracowni organizowane poza uczelnią.

„Higiena”, Galeria R+ w Szczecinie, 2015 r.; „Sztukateria” Galeria Sztuki Współczesnej MD_S we Wrocławiu, 2013r.; „Estetyzacja” Galeria Post-Office w Poznaniu, 2013 r.; „Paradoks” UAP w Poznaniu, 2014r.; „Plagiat” Festiwal Art. Week w Poznaniu, 2017r.; „Bunt” 11 edycja Biennale Grafiki Studenckiej, Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu, 2019r.

Prace dydaktyczne prowadzi w ramach pracowni druku cyfrowego dla studentów studiów doktoranckich. W 2016 roku zorganizował wystawę z prac doktorantów „Do rany przyłóż”, w ramach VII edycji przeglądu graficznego „Plaster” w Toruniu.

Współpraca z instytucjami i praca organizacyjna Macieja Kuraka.

Na szczególną uwagę zasługują kuratorskie i organizacyjne działania, które inicjują ciekawe wydarzenia pogłębiające nowe i twórcze myśli oraz dają możliwość prezentacji różnorodnych postaw twórczych.

W 2016 roku otwartych zostało pięć galerii sztuki współczesnej według opracowanego projektu „Miejskie Galerie Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu” wraz z Mateuszem Bieczyńskim. Każda z nich posiada autorski program wystawienniczy. To w tych galeriach odbył się szereg wystaw kuratorowanych lub współkuratorowanych przez Macieja Kuraka. Zaistniały one znakomicie w opinii poznańskiego środowiska artystycznego jak i ogólnopolskiego. Wymienić należy tutaj wystawę „Public Relations” z 2017 roku z Galerii Miejskich UAP. Prezentowane na wystawie prace były w większości zapisem dokumentalnym (filmy, fotografie) wcześniejszych działań performatywnych uznanych artystów z tego kręgu sztuki. Poruszały one problem, a raczej kwestię autentyczności zapisu działań performatywnych i związanych z tym kontekstem powielania.

W Galeriach Miejskich UAP, Maciej Kurak był kuratorem takich wystaw jak: „Fetysz” z 2017 roku, „Praktiker” 2017r., „Orient Express” z 2018 roku czy tej o tytule „Copyleft” z 2019 roku.

Jest również autorem i organizatorem przeglądu sztuki twórców środowiska poznańskiego Poznań Art. Week. Wydarzenie artystyczne jakim jest Art Week spowodował konsolidację życia środowiska twórców sztuki wizualnych Poznania oraz stworzył forum dyskusji nad aktualnymi problemami artystycznymi. W ramach Poznań Art. Week, Maciej Kurak był kuratorem takich wystaw jak „Spółdzielnia” z 2017 roku czy „Amator” z 2018 roku. Poza galeriami UAP-u należy wymienić organizowane i kuratorowane wystawy takie jak „Refleks” 2014-2015r., „Ulotka” 2015r. oraz „Instalatorzy” 2014r.

Wszystkie z owych wystaw były wykonane zarówno pod względem merytorycznym i ekspozycyjnym, ale i konstrukcyjnym bardzo dobrze.

„Organizowanie i kuratorowanie wystaw łączyło się z próbą poszukiwania współczesnych zagadnień związanych ze sztuką oraz tworzeniem nowych środków estetycznego wyrazu. Wprowadzane projekty miały się przyczynić do ujawnienia współczesnych problemów w funkcjonowaniu jednostki i w ten sposób wpływać na zmiany w sposobie wartościowania w społeczeństwie.”

Do organizacyjnych i kuratorskich należy dodać „Instytucja Sztuki” 36 edycja Konkursu im. Marii Dotkiewicz, 2016r.; „Polemika Sztuki” 37, 38, 39, 40 edycja Konkursu im. Marii Dotkiewicz. Są to prezentacje najlepszych dyplomów Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Za swoje zaangażowanie i kompetencje w 2016 roku Pan Maciej Kurak został

powołany i wybrany na stanowisko prorektora ds. Kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi UAP.

Ocena dorobku artystycznego.

Maciej Kurak jest rozpoznawalnym i uznanym polskim artystą funkcjonującym w obiegu polskim jak i europejskim. Od 1998 roku czynnie uczestniczy w życiu artystycznym. Ma na swoim koncie około 20 wystaw indywidualnych, 53 wystawy zbiorowe. Jest autorem 35 prac, które zrealizowane zostały w przestrzeni publicznej. Brał udział w wielu ważnych wystawach przeglądowych prezentujących polską sztukę w kraju i za granicą m.in. Power of fantasy. Modern and contemporary Art Museum Morbroich Leverkusen, Niemcy; W samym centrum uwagi CSW Zamek Ujazdowski, Sense in place; Cite actions Internationals Europe Sligo, Irlandia.

Z wystaw indywidualnych należy w szczególności wymienić:

- 2002r. „Dekonstrukcja”, Galeria Wschodnia, Łódź
- 2004r. „Sweet Harmony”, mieszkanie prywatne, Poznań
- 2005r. „Pojedynek”, Galeria ArtStations, Poznań
- 2006r. „To tu i to tam”, Galeria At, Poznań
- 2007r. „Deja vu”, Galeria Wozownia, Toruń
- 2008r. „Bicie rekordu”, Galeria Witryna, Warszawa
- 2010r. „Magdalena Abakanowicz Nierozpoznana”, Galeria lokal_30, Londyn
- 2013r. „Już”, Bunkier Sztuki, Kraków
- 2018r. „Czerwony Katechizm”, Galeria Polityczna, Poznań

Z realizacji w przestrzeni publicznej:

- 2004r. „Strefa” Eva Nowe Horyzonty, Cieszyn
- 2008r. „Banksy”, ulica Ogrodowa, Poznań
- 2009r. „Ramaja”, przy Galerii Miejskiej, Poznań
- 2010r. „KontenerRAT”, Poznań
- 2012r. „Majstersztyk”, Festiwal Open City, Lublin
- 2013r. „SPÓŁKA Z.O.O.” Festiwal Malta, Poznań
- 2016r. „Higiena”, Park Wilsona, Poznań

Większość prac zrealizowanych przez autora ma charakter prac z gatunku insitu, jak on sam określa realizm materialny. „Ważną rolę odgrywa w nich przede wszystkim kontekst kulturowy i wartości społeczne, co stanowi w pewnym sensie odzwierciedlenie publicznych spraw.” W swoich działaniach korzysta z obrazów przedmiotów, architektonicznych elementów, które przekształca, często przeskalowuje w zależności od kontekstu i miejsca. Swoimi instalacjami w przestrzeni publicznej jak i galeriach czy miejscach prywatnych w zaskakujący sposób ingeruje w rzeczywistość. Odślania ukryte historie, które nabierają nowego znaczenia, często powodując wymuszenie refleksji nad banalną, mogłoby się wydawać, historią. Prowokuje do odbioru rzeczywistości, do zastanowienia się i chwilą zadumy. Tak jak we wczesnych realizacjach „Dekonstrukcja” z 2002 roku, czy „Sweet Harmony” z 2004 roku. Pierwsza praca, przenikanie się sztuki i życia, stworzenie koncepcji mini domu w galerii (prywatne mieszkanie zamienione na miejsce galeryjne) i wykorzystanie defektu podłogi i spowodowanie wyolbrzymienia go stało się miejscem do spania. Praca, zrywa ze standardowym pojęciem na temat galerii,

mieszkania i głównymi elementami naszej egzystencji. W drugiej pracy wstawienie do galerii „White cube” zamieszkałego miejsca i funkcjonującego na co dzień z rodziną i odwiedzającymi widzami. Praca wymuszała kolektywność, wspólnotowość, także w sposób performatywny poruszała zagadnienia społeczne. Mieszało się pojęcie czym jest sfera prywatna a publiczna.

„[...] sztuka powinna czymś uwieść, aby zwrócić naszą uwagę” – to cytat z wywiadu z artystą. W jego pracach, przetwarzanie prostych funkcjonalnych przedmiotów czy obiektów architektury w bardzo subtelny sposób, przy odpowiedniej estetyce pracy, wzmacnia zamierzony przekaz. Tak jak w pracy „Majstersztyk” z 2012 roku, która powstała w Lublinie. Była ona tam wierną kopią rury ciepłowniczej ukształtowanej w formie bramy z kokardą na górze. Brama, która symbolicznie łączy dwa światy, przez miejsce, w którym została zainstalowana. Ukazuje różnice społeczne, kulturowe a także ukazuje transformacje naszego społeczeństwa.

Zawsze prace Macieja Kuraka są perfekcyjnie wykonane, tak jak w jego procesie dydaktycznym, od projektu do obiektu.

Istotną rolę spełnia skala, materiał i znaczenie danego miejsca. Tak jak w projektach „NAD” czy „Spółka Z.O.O.”. W pierwszym, zmiana ilości i proporcji w wielkościach stopni schodów, wylanych z odpowiedniego materiału na nowo, prowadzonych do synagogi. Z prostej czynności, którą wykonujemy zwyczajnie, zabieg ten wywołuje moment niepokoju, refleksji nad miejscem i jego historią. W drugiej instalacji symbolicznego stołu, który łączy dwa ośrodki kulturalne, oddzielone o 253km. W tym samym czasie, w trakcie wernisazu, na dwóch krańcach stołu spotkali się uczestnicy. Stół stał się symbolem nawiązywania relacji społecznych i wspólnotowych.

Innym rodzajem twórczości Marcina Kuraka są prace graficzne. W zasadzie różni się tylko medium, głównym ich elementem jest przekaz, sposób zapisu idei. Sfera techniczna jest podporządkowana wyrażeniu i przekazaniu komunikatu. W pracach, instalacjach graficznych „Fakt” z 2011 roku i „Wędrujący cień” z 2016 roku, autor porusza problem fałszowania rzeczywistości, kwestie zestawienia prawd i półprawd, obecnych w naszej rzeczywistości na co dzień. Aspektem półprawd połączonym z multifrenią (zaburzeniem stanu świadomości, powodowaną dużą ilością bodźców nas otaczających, jest zawarty w realizacji graficznej „Czerwiny Katechizm” z 2018 roku.

„Sztuka w swoim założeniu sprawia, że pewne rzeczy stają się widoczne. Jest układem ekspozycji pewnej formy widzialności. Przedstawia strukturę społeczną, konflikty oraz tożsamość grup oraz jednostkową i tylko wtedy jest polityką, kiedy ma dystans wobec swoich funkcji. Poprzez sposób, w jaki dzieli czas i wypełnia przestrzeń, staje się pewnym zawieszeniem zwykłej formy doświadczenia zmysłowego.”

Podsumowanie.

Cały dorobek twórczy, osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne są imponujące i spójne. Całość jest adekwatna do czasów, w których żyjemy, porusza często problemy, które dotyczą naszego współczesnego życia w kontekście osobistym, społecznym i kulturowym. Jest rozpoznawalnym i uznanym artystą i pedagogiem w naszym środowisku artystycznym. Na dowód tego otrzymał istotne nagrody za szczególne osiągnięcia i treści wnoszone w kulturę i sztukę m.in.: pierwszą nagrodę II edycji Spojrzenie organizowaną przez Zachętę, Narodową Galerię Sztuki w 2005 roku, również nagrodę Paszport polityki, którą otrzymał w 2009 roku. W 2012 roku otrzymuje stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także jest autorem nagrodzonych prac graficznych podczas Triennale Grafiki w Katowicach w latach 2003 i

2006. Jego prace znajdują się w zbiorach Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, Muzeów Narodowych, prywatnych kolekcjach.

Konkluzja

Dr. hab. Maciej Kurak jest artystą, którego twórczość od wielu lat stanowi istotny element kultury polskiej i światowej, wysoka jakość jego pracy twórczej, dydaktycznej i organizacyjnej dają jednoznaczną postawę do nadania Mu w zgodzie z zapisami art. 26 ustawy o stopniach i tytułach naukowych (Dziennik Ustaw Nr 65 poz. 595 z dnia 14.03.2003 roku, z późniejszymi poprawkami) tytuł profesora w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie artystycznej sztuki piękne.

Prof. Paweł Nowak

PAWEŁ NOWAK